

28 Μαρτίου 2023

Εργατικό Κέντρο Καλαμπάκας

Εναρκτήρια συνεδρίαση για την ίδρυση της “Κοινότητας «Έξυπνης» Συνύπαρξης με την Αρκούδα” στην περιοχή Τρικάλων-Μετεώρων

Την Τρίτη 28 Μαρτίου 2023, στις 11:00 π.μ. με 13:00 μ.μ., πραγματοποιήθηκε στο Εργατικό Κέντρο Καλαμπάκας η εναρκτήρια συνεδρίαση για την ίδρυση της “Κοινότητας «Έξυπνης» Συνύπαρξης με την Αρκούδα” στην περιοχή Τρικάλων-Μετεώρων, με την συμμετοχή τοπικών φορέων και οργανώσεων που σχετίζονται με την παρουσία της αρκούδας στην περιοχή.

Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης C1 του Ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE Bear-Smart Corridors¹. Ο βασικός της στόχος ήταν η ενημέρωση για το πρόγραμμα και η διερεύνηση των δυνατοτήτων συνεργασίας των φορέων και οργανώσεων των τοπικών κοινοτήτων για την δημιουργία και υποστήριξη της “Κοινότητας «Έξυπνης» Συνύπαρξης με την Αρκούδα” στην περιοχή Τρικάλων-Μετεώρων, ώστε να επιτευχθεί η ελαχιστοποίηση της σύγκρουσης μεταξύ δραστηριοτήτων αρκούδων και ανθρώπων, αλλά και να διερευνηθούν οι προϋποθέσεις για την προώθηση ήπιων δυνατοτήτων ανάπτυξης με βάση την παρουσία του είδους στην περιοχή. Τη συνεδρίαση συντόνισαν η Περιβαλλοντική Οργάνωση Καλλιστώ και η Αναπτυξιακή Τρικάλων ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε., και πιο συγκεκριμένα, οι Βάιος Κουτής (Γεν. Διευθυντής ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε.), Τάσος Χοβαρδός (Καλλιστώ) και Γιώργος Χατζηνάκος (Καλλιστώ). Στη συνεδρίαση συμμετείχαν, ακόμη, οι: Δημήτρης Μπορμπουδάκης (Καλλιστώ), Δημήτρης Βαβύλης (Διαχείριση Έργων ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε., Βιολόγος), Ευαγγελία Μπαντέκα Νάνη (Πρόεδρος ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε.), Βασίλης Κερασσώβιτης (Αντιδήμαρχος Δήμου Μετεώρων, Μελισσοκόμος), Νίκος Πάλλας (Διευθυντής Μουσείου Φυσικής Ιστορίας και Μανιταριών Καλαμπάκας), Χάρης Καλλιάρης (Ειδικός συνεργάτης Δημάρχου Τρικκαίων), Σπύρος Μουζιούρας (Υπεύθυνος θήρας Δασαρχείο Καλαμπάκας), Γιάννης Χοντρός (Δασοπόνος, Δασαρχείο Καλαμπάκας), Κώστας Σακκάς (Φύλακας, ΟΦΥΠΕΚΑ Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ηπείρου), Γλυκερία Θυμιάκου (Στέλεχος ΚΕΝΑΚΑΠ ΑΕ), Καλτσούδας Ιωάννης (Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Μετεώρων, Τυροκόμος).

Την συνεδρίαση άνοιξε ο Βάιος Κουτής (Γεν. Διευθυντής ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε.), ο οποίος καλωσόρισε τους συμμετέχοντες/ουσες. Στην συνέχεια, υπήρξε χαιρετισμός από την Ευαγγελία Μπαντέκα Νάνη (Πρόεδρος ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε.). Αμέσως μετά, τον λόγο πήρε ο Δημήτρης Βαβύλης (Διαχείριση Έργων ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε., Βιολόγος) ο οποίος παρουσίασε τους στόχους και τις δράσεις του προγράμματος LIFE Bear-Smart Corridors. Έπειτα, ο Τάσος Χοβαρδός (Καλλιστώ), αναφέρθηκε στα πιθανά προβλήματα που δημιουργεί η προσέγγιση της αρκούδας σε οικισμούς και

¹ <https://rewilding-apennines.com/el/life-bear-smart-corridors/>

παραγωγικές μονάδες, καθώς και στα μέτρα πρόληψης ζημιών από την αρκούδα, σημειώνοντας ότι «η Ελληνική κοινωνία είναι πλέον ανεκτική όσο αφορά την αρκούδα». Επίσης, υπογράμμισε την ανάγκη να «χρησιμοποιήσουμε την εμπειρία και την σοφία της τοπικής κοινωνίας ώστε να εντοπιστούν τα προβλήματα που προκαλεί η παρουσία της καφέ αρκούδας στην περιοχή». Τέλος, αναφέρθηκε στη δυνατότητα να δοθεί επιπρόσθετη αξία σε αγροτικά προϊόντα της περιοχής ενδιαφέροντος μέσα από την πιστοποίηση προϊόντων φιλικών προς την αρκούδα αλλά και σε δυνατότητες ενίσχυσης του τοπικού τουριστικού προϊόντος μέσα από την παρουσία της αρκούδας στην περιοχή (δυνατότητες ήπιας ανάπτυξης). Ο Βάιος Κουτής (Γεν. Διευθυντής ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε.), μίλησε για τις καινούργιες συνθήκες που προκύπτουν από την αναδιάταξη του ΟΦΥΠΕΚΑ και για το νέο κτίριο του ΟΦΥΠΕΚΑ στην Καλαμπάκα. Ο Γιώργος Χατζηνάκος (Καλλιστώ) επανέλαβε τους βασικούς στόχους του προγράμματος κάνοντας αναφορά στις ιδιαιτερότητες της τοπικής γεωγραφίας, τις δυνατότητες του place branding αλλά και για τις προκλήσεις σχετικά με την δημιουργία της “Κοινότητας «Έξυπνης» Συνύπαρξης με την Αρκούδα”.

Μετά τις εισαγωγικές ομιλίες, ακολούθησε ανοιχτή συζήτηση με τους συμμετέχοντες/ουσες

Ο Σπύρος Μουζούρας (Υπεύθυνος θήρας Δασαρχείο Καλαμπάκας), σχολίασε ότι βρίσκει θετικό ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα υλοποιείται αυτή την περίοδο στην περιοχή και ότι σε αυτό εμπλέκονται φορείς που θα συνεισφέρουν στην υλοποίηση των στόχων του προγράμματος. Σημείωσε ότι υπάρχουν εμφανείς συγκρούσεις μεταξύ ανθρώπων-αρκούδας αναφερόμενος στις δύο αρκούδες που βρέθηκαν νεκρές. Για αυτό το λόγο πρότεινε ότι πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία στην έννοια της συνύπαρξης. Ο Τάσος Χοβαρδός (Καλλιστώ) απάντησε ότι πρέπει να προμηθευτούμε περιφράξεις που θα μπορούν χρησιμοποιούνται με εναλλαγή από περισσότερους ενδιαφερομένους και ο Δημήτρης Βαβύλης (Διαχείριση Έργων ΚΕΝΑΚΑΠ Α.Ε., Βιολόγος) συμπλήρωσε ότι η «Κοινότητα «Έξυπνης» Συνύπαρξης με την Αρκούδα» θα διαθέτει και θα μπορεί να παραχωρεί τέτοιες περιφράξεις. Ο Νίκος Πάλλας (Διευθυντής Μουσείου Φυσικής Ιστορίας και Μανιταριών Καλαμπάκας), μίλησε για την εμπειρία του σχετικά με το προφίλ των τουριστών που επισκέπτονται το μουσείο. Ανέφερε ότι η περιβαλλοντική συνείδηση των επισκεπτών είναι πολύ υψηλή: «Νομίζω ότι το 90% είναι ευαισθητοποιημένοι με το περιβάλλον». Όπως ανέφερε, «πρέπει να βρούμε τον σωστό τρόπο προσέγγισης που απαιτεί αμεσότητα και απλούς στόχους [...] Να αλλάξουμε την νοοτροπία των κατοίκων με δική μας άμεση παρέμβαση. Πρέπει να επισκεφτούμε τα χωριά πόρτα-πόρτα». Ο Βασίλης Κερασοβίτης (Αντιδήμαρχος Δήμου Μετεώρων, Μελισσοκόμος) τόνισε ότι «ο κόσμος σέβεται την αρκούδα», ενώ εξήγησε τι μπορεί να συνεισφέρει ένας Δήμος σχετικά με τους κάδους. Στο τέλος της συνεδρίασης ο Γιώργος Χατζηνάκος (Καλλιστώ), συντόνισε μία κυκλική συζήτηση όπου ο κάθε συμμετέχοντας/ουσα όρισε την έννοια της « Κοινότητας».

Μεταξύ άλλων, ακούστηκε ότι «Κοινότητα» είναι:

- Κοινωνικοποίηση με ανθρώπους που μπορείς να συνδιαλέγεσαι
- Ομάδα με κοινούς στόχους
- Ομάδα που συμβιώνει και έχει κοινά χαρακτηριστικά
- Συμβίωση και συνεργασία
- Ομάδα αλληλεγγύης
- Μπορεί να μην είναι ομοιογενής
- Άνθρωποι στον ίδιο χώρο με κοινές ρίζες

Πληροφορίες

Δρ. Γιώργος Χατζηνάκος, Καλλιστώ - Human Dimensions Group, g.chatzinakos@gmail.com

March 28th 2023
Labour Centre of Kalampaka
Opening Session for the Establishment of the «Bear Smart Community» in the Trikala-Meteora Region

On Tuesday, March 28th, 2023, from 11:00 am to 1:00 pm, the opening session for the establishment of the «Bear Smart Community» in Trikala-Meteora region was held at the Labour Centre of Kalampaka. Local authorities and organisations participated in the session.

The meeting was held as part of Action C1 of the European program LIFE Bear-Smart Corridors². Its main objective was to inform the local community about the program and explore the possibilities of cooperation among various stakeholders and organisations for the creation and support of the «Bear Smart Community» in the Trikala-Meteora region. The aim of the «Bear Smart Community» is to minimise the conflict between bear activities and humans and to explore the conditions for promoting sustainable development based on the presence of the species in the area. The meeting was coordinated by CALLISTO-Wildlife and Nature Conservation Society and the Trikala Development Agency (KENAKAP SA), specifically by Vaios Koutis (General Manager of KENAKAP SA), Tasos Hovardas (Callisto) and Giorgos Chatzinakos (Callisto). Also present at the meeting were: Dimitris Bormpoudakis (Callisto), Dimitris Babylis (Project Manager at KENAKAP SA, Biologist), Evangelia Bandeda Nani (President of KENAKAP SA), Vasilis Kerasovitis (Deputy Mayor of Meteora, Beekeeper), Nikos Pallas (Director of the Museum of Natural History and Mushrooms of Kalampaka), Haris Kalliaras (Special Advisor to the Mayor of Trikala), Spyros Mouziouras (Hunting Manager, Kalampaka Forest Service), Giannis Chondros (Forester, Kalampaka Forest Service), Kostas Sakkas (Guard, Natural Environment & Climate Change Agency, N.E.C.C.A.), Glykeria Thymiakou (KENAKAP SA), and Ioannis Kaltsoudas (Municipal Councillor of Meteora, Cheese Maker).

Vaios Koutis (General Director of KENAKAP SA) opened the session and welcomed the participants. Then, there was a greeting from Evangelia Bandeda Nani (President of KENAKAP SA). Immediately after, Dimitris Vavilis (Project Management of KENAKAP SA, Biologist) took the floor and presented the goals and main actions of the LIFE Bear-Smart Corridors program. Then, Tasos Hovardas (Callisto) referred to the possible problems created by the approach of the bear to human settlements and productive units, as well as to the measures for preventing damages caused by the bear, noting that *"Greek society is now tolerant with regard to the bear."* He also stressed the need to *"use the experience and wisdom of the local community to identify the problems caused by the presence of the brown bear in the area"*. Finally, he referred to the possibility of adding value to agricultural products of the region through the certification of bear-

² <https://rewilding-apennines.com/life-bear-smart-corridors/>

friendly products, as well as opportunities to enhance the local tourism product through the presence of bears in the area. Vaios Koutis (General Manager of KENAKAP SA) spoke about the new conditions arising from the restructuring of N.E.C.A. and its new building in Kalampaka. Giorgos Chatzinakos (Callisto) reiterated the program's main objectives, referring to the peculiarities of the local geography, the opportunities for place branding, and the challenges related to the creation of the «Bear Smart Community».

After the opening speeches, an open discussion followed with the participants.

Spyros Mouzouras (Hunting Manager of the Kalampaka Forest Service) commented that he finds it positive that the specific program is currently being planned in the region and that it involved different stakeholders that will contribute to the implementation of the program's goals. He noted that there are obvious conflicts between humans and bears, referring to the two dead bears found. For this reason, he proposed that great importance should be given to the concept of coexistence. Tasos Hovardas (Callisto) responded that we should acquire fences that can be used alternately by more interested parties and Dimitris Babyllis (Project Management at KENAKAP SA, Biologist) added that the «Bear Smart Community» will be able to provide such fences in the future.

Nikos Pallas (Director of the Museum of Natural History and Mushrooms in Kalambaka) spoke about his experience regarding the profile of tourists visiting the museum. He stated that visitors' environmental awareness is very high: *"I think that 90% are environmental aware."* As he mentioned, *"we need to find the right approach that requires immediacy and simple goals [...] To change the mentality of the residents with our direct intervention. We need to visit the villages door-to-door."* Vasilis Kerasovitis (Deputy Mayor of Meteora, Beekeeper) emphasised that *"people respect the bear"*, whilst explaining what a municipality can contribute regarding waste bins. At the end of the session, Giorgos Chatzinakos (Callisto) moderated a circular discussion where each participant defined the concept of "Community".

Among other things, it was proposed that "Community" is:

- Socialisation with people you can interact with each other
- Group with common goals
- Group that coexists and has common characteristics
- Coexistence and cooperation
- Group of solidarity
- May not be homogeneous
- People in the same place with common roots

Information

Dr. Giorgos Chatzinakos, Callisto - Human Dimensions Group, g.chatzinakos@gmail.com

**LIFE | BEAR SMART
CORRIDORS**
(LIFE20 NAT/NL/001107)

